

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р Благой Никитов Видин, НБУ, 3.6 Право
върху научните трудове, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност доцент, по професионално направление 3.6. Право (Конституционно право), обявен от Нов български университет в ДВ, бр. 41 от 18.05.2021 г., с кандидат гл. ас. д-р Деяна Димитрова Марчева.

I. Оценка за съответствие с минималните национални изисквания и изискванията на Нов български университет

За участие в конкурса са представени документи от гл. ас. д-р Деяна Димитрова Марчева. След запознаване с тях намирам, че кандидатът изпълнява условията и изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.6. Право по Закона за развитие на академичния състав в Република България и допълнителните изисквания на Нов български университет.

Д-р Деяна Марчева е представила диплома, с която удостоверява, че е придобила образователна и научна степен „доктор“ по право, както и монография със заглавие „Конституционният принцип на правовата държава“, публикувана през 2021 г. От индивидуалната таблица за оценка на кандидата и доказателствата към нея е видно, че тя е заемала длъжността главен асистент в Нов български университет повече от две години и отговаря на минималните национални изисквания по чл.26 от ЗРАСРБ, а също и на допълнителните условия на НБУ по чл. 58, ал. 1 от Наредбата за развитие на академичния състав в НБУ. Няма доказано плагиатство в научните трудове на кандидата или постъпили сигнали за такова.

Кандидатурата на гл. ас. д-р Деяна Димитрова Марчева не само съответства на всички посочени изисквания, но и значително ги превишава повече от два пъти измерено в брой точки.

II. Изследователска (творческа) дейност и резултати

1. Оценка на монографичния труд, включително оценка на научните и научно-приложните приноси на автора.

Представеният монографичен труд „Конституционният принцип на правовата държава“ отговаря на очакванията ми за подобен вид трудове. Отличава се с научна добросъвестност, педантична работа с първоизточниците, коректно ползване на богат научен апарат.

Приемам научните приноси, посочени в справката за научните приноси в монографията „Конституционният принцип на правовата държава“, приложена в конкурсната документация.

Бих искал да добавя и следното. Това е втори труд – след този на проф. Екатерина Михайлова „Тоталитарната държава и право в България 1944-1989“, който анализира развитието на българското право в социалистическия период. Трудът има напълно различен предмет на научно изследване и като цяло е научна новост за правната литература. Проследява развитието на „социалистическата законност“ и нейното въвеждане и еволюция, както и влиянието ѝ върху развитието на българската правна наука и практика. Правилно констатира, че социалистическата законност се появява като идеологическа категория и до края на практическото си прилагане именно идеологическата целесъобразност е основание за нейното съществуване.

Авторката посочва примери предимно от наказателното право – там те най-убедително доказват застъпването в монографията тези. Но също така тя посочва многобройни примери в гражданското и административното право. Известният Закон за собствеността на гражданите, с който на практика се ограничава правото на наследяване се мотивира с поставената още от Карл Маркс цел за премахване на наследяването въобще. При минимален брой закони НРБ се управляваше с подзаконови актове, често със съвместни постановления на Министерски съвет и органи на БКП. Като резултат Конституциите на НРБ освен че се явяват основа и реализация на принципа на социалистическата законност, те трябва да се разглеждат и като средство за пропаганда и агитация. Същият извод може да се отнесе и към конституциите на СССР.

2. Оценка на приносите в останалите приложени публикации, направени след назначаването на академичната длъжност „гл. асистент“, вкл. оценка на изискването за рецензиране на изданията.

Към материалите за конкурса са приложени двадесет и една статии, които не са използвани в предходни процедури за заемане на академични длъжности и научни степени. Не е лесно да се групират по област на научното знание. Безспорни са групите на конституционното и административното право, като има и още една условна група, в която могат да се отнесат изследвания на правата на човека и въпроси на правото на ЕС.

Всяка една от представените статии е актуална, с висока научна стойност и представлява оригинално научно произведение.

3. Цитиране от други автори.

Потвърждавам достоверността на представените данни за брой цитирания.

III. Учебна и преподавателска дейност

Деяна Марчева е асистент в НБУ от 2014 г., главен асистент е от 2016 г. От учебната 2015/2016 г. тя води семинарни занятия - упражнения по Конституционно право. Има преподавателски опит и във воденето на лекции по избираеми учебни дисциплини в програма „Право“ на Нов български университет. За настоящия конкурс е важно да се споменат курса по Сравнително конституционно право. Тя е водила и пълен курс по английски език за юристи, задължителен за студентите по право в НБУ. Разработила е два нови избираеми курса – „Административно право на ЕС“ и „Обществени поръчки, концесии и публично-частно партньорство“. Подготвила е множество авторски учебни материали по водените учебни дисциплини, качени за ползване от студентите в Moodle. В документацията по конкурса са представени разпечатани авторски учебни разработки на Деяна Марчева по теми в курса „LAWN 217 Упражнения по конституционно право“ – въпроси, диаграми, блок-схеми, таблици.

Гл. ас. д-р Деяна Димитрова Марчева е получила средна оценка Мн. Добър 4.44 (при максимална оценка 5.00) от анкетите за удовлетвореност на студентите от курса „Упражнения по конституционно право“ за последните 10 семестъра.

Участвала е в организацията и съставянето на сборниците с докладите на две национални научни конференции - „25 години департамент „Право“ на НБУ“ (2016 г.) и „Научни

четения в памет на Кристиан Таков „Предизвикателства към правото“ (2020 г.). Тя е един от инициаторите и организаторите на семинара „Права на човека“ на Нов български университет, който се провежда от 2016 г. до сега. Основател е на кръжок „Право и литература“ за студенти от НБУ.

Гл. ас. д-р Деяна Димитрова Марчева развива своите компетенции и като участва в обучения, организирани от НБУ за преподавателския състав, свързани с библиотечни и информационни услуги, с работата с научен електронен архив на НБУ и др.

Изброеното по-горе е в подкрепа на мнението, че със своята преподавателска дейност гл. ас. д-р Деяна Марчева изпълнява изискванията на закона и допълнителните критерии на Нов български университет за развитие на академичния състав, изложени в групи Ж, З и И от таблицата за индивидуална оценка.

IV. Административна и обществена дейност

От изпратените ми материали за конкурса на кандидата гл. ас. д-р Деяна Марчева, а и от лични впечатления мога да потвърдя, че тя изпълнява своите академични задължения.

От 2015 г. до 2017 г. д-р Деяна Марчева работи в администрацията на НБУ като програмен консултант (показател И.48). От 2017 г. досега тя е член на Програмния съвет на програма „Право“ (показател И.47).

Д-р Марчева членува в национални и международни научни и обществени организации. Представени са доказателства, че тя е член на Съюза на юристите в България и на Международното общество по публично право ICON-S (показател Ж.23).

Деяна Марчева има и обществена дейност като преводач от английски език на академична правна литература - представени са преводи като доказателство за изпълнение на изискванията по показател Ж.28 от таблицата за индивидуална оценка.

V. Лични впечатления от кандидата (ако има такива)

Познавам Деяна Марчева като кандидат за заемане на академичната длъжност асистент. От този момент досега тя неизменно е показвала дисциплина, работоспособност, отговорно отношение към студентите и високи критерии в научната работа.

VI. Заключение

Поради гореизложеното смятам, че д-р Деяна Димитрова Марчева покрива изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“. Декларирам своята висока оценка за нейната преподавателска, учебна, административна и обществена дейност, както и за научните ѝ приноси в представения монографичен труд и останалите приложени публикации, с които кандидатства в настоящия конкурс. Правя предложение до Научното жури да вземе положително решение и предложи на Академичният съвет на НБУ да избере гл. ас. д-р Деяна Димитрова Марчева на академичната длъжност „доцент” на Нов български университет в професионално направление 3.6. Право (Конституционно право).

10 септември 2021

София

Подпис